

Křesťanské svátky a liturgický rok

Co a jak křesťané slaví

Liturgický rok

Liturgický rok je soubor památných událostí, které se v církvi slaví během jednoho ročního cyklu. A není totožný s civilním rokem, který kalendářně začíná 1. ledna a končí 31. prosince.

Liturgický rok se nazývá také církevním rokem, a začíná první adventní nedělí a končí tzv. poslední nedělí církevního roku.

Církevní svátky, které slavíme během ročního cyklu právě vytvářejí církevní rok, jsou jeho obsahem.

Liturgický rok má tři hlavní části: vánoční sváteční okruh, velikonoční sváteční okruh a mezidobí.

Doba adventní

- Advent je slovo latinského původu (adventus) a znamená příchod. Očekává se příchod (narození) Ježíše, který se připomíná o Vánocích. Advent je okruh čtyř týdnů, které předcházejí Vánocům. Jeho začátek nemá pevné kalendářní datum. Začíná vždy v neděli tak, aby čtvrtá (poslední) adventní neděle vyšla před Božím hodem vánočním (25. 12.). Proto první adventní neděle vychází vždy mezi 27. listopadu a 3. prosince. Cyklický církevní rok tedy začíná zhruba o měsíc dřív než civilní rok.
- Křesťané si o adventu nepřipomínají jenom blížící se narození Ježíše, ale také jeho druhý příchod, k němuž dojde, jak věří, na konci časů.
- Advent prošel určitým vývojem, neslavil se od zrodu křesťanství. Adventní tradice vznikla později. Nejdřív vznikla tradice slavení Vánoc, jak jsme si už řekli, v první polovině 4. století po Kr. Ještě ve 4. století vznikla i tradice slavení adventu, jak dokládá zápis ze synody uskutečněné ve španělské Zaragoze.

Doba adventní

Adventní doba zpočátku trvala jenom osm dní před Vánocemi, potom se po vzoru Velikonoc zavedla čtyřicetidenní přípravná doba. Na přelomu 6. a 7. století se ustálila na dnešní čtyři týdny (neděle). Stalo se to v Římě.

V polovině 8. století se advent stal začátkem církevního roku. To platí jen pro západní křesťanství. Východní (pravoslavné) křesťanství sice převzalo západní podobu adventu, ale má vlastní začátek církevního roku – 14. září – povýšení svatého kříže).

Římskokatolická církev má detailně rozpracovanou adventní liturgii na každý den s tzv. rorátními pobožnostmi. Jinak nedělní adventní liturgie jak v římskokatolické tak v jiných církevních tradicích je stavěná na připomínání předpovědi o narození Mesiáše.

Svátky a tradice spadající do adventní doby

Adventní doba je bohatá na mnoho mimobiblických tradic. Nejznámější a nejpopulárnější z nich je sv. Nicolas (Mikuláš). Slaví se 6. prosince, i když nejasné historické informace uvádějí, že sv. Mikuláš zemřel 7. prosince. Ten den dáváme dárky hlavně dětem. Je to znázornění dobročinnosti, kterou tento světec proslul.

Svátek sv. Mikuláše s adventem přímo nesouvisí, zapadá do něj jen kalendářně. Nicméně dobročinnost je pro adventní období charakteristická. Lidé jsou milejší, hodnější a otevřenější. Chodí na benefiční koncerty, přispívají na charitu apod.

V polovině 19. století začali evangelíci v Německu se zvykem zavěšování papírových hvězdiček v kostelech a domech. Moderní podoba této tradice je zavěšování adventního věnce z jedlových větví.

Na svatou Barboru (4. prosince) začíná odpočítávání adventní doby. Lidé dávají do vody ulomené větévky peckovic, které rozkvetou přesně na Boží hod vánoční (25. prosince).

Štědrý den

- Správně by se mělo říkat štědrý večer. Zvážíme-li, že se Ježíš narodil do židovské tradice, která počítá začátek dne od západu slunce, můžeme říct, že svátek narození Ježíše začíná 24. 12. večer. V mnoha zemích je štědrý večer těžištěm oslav Vánoc. Ale štědrý den se jako svátek uznává jenom v Bulharsku, Francii, Lucembursku, Rakousku a Spojeném království. A samozřejmě také v ČR a SR od roku 1990 prý na návrh poslance Ivana Fišera, který si neuvědomil, že to má být hlavně štědrý večer a ne štědrý den.
- V mnoha zemích štědrý den je jen posledním přípravným dnem před Vánocemi. Pravda je, že žádný jiný den v roce neláká do kostela tolik lidí jako na štědrý den (půlnoční mše, bohoslužba).

Vánoce

Původ Vánoc jsme jednou už zmínili. Ví se, že se neslavili od počátku křesťanství. Neznáme skutečné datum narození Ježíše. I když existují teorie o tom, že se termín Vánoc určil po výpočtech možného data narození Ježíše, je více informací, které dokládají, že Vánoce původně byly svátkem zrození boha slunce zavedeným císařem Aurelianem v 70. letech 3. století po Kr.

Až za vlády císaře Konstantina (306 – 337) se tento svátek začal slavit jako den narození Ježíše Krista. Jeden z důvodů mohl být ten, aby křesťané nepodlehli silné tradici slavení svátku zrození boha Sol invictus.

Křesťané citováním knihy proroka Malachiáše (kapitola 3, verš 20) mohli argumentovat, že slaví pravé slunce: „Ale vám, kdo se bojíte mého jména, vzejde slunce spravedlnosti se zdravím na paprscích. Rozběhnete se a budete poskakovat jako vykrmení býčci.“

Vánoce

Boží hod vánoční (25. 12.) je svátkem ve všech zemích západního křesťanství. Je nejrozšířenější svátek ve světě vůbec. Vánoce se připomínají více než Velikonoce, které jsou nejvýznamnějším křesťanským svátkem. Bohužel jsou Vánoce také nejkonzumnějším svátkem světa. Komercializace Vánoc snižuje jejich pravý význam. Názvy jako děda Mráz, Santa Claus, Ježíšek zní hlasitěji než jméno Ježíš Kristus, kterému patří vánoční svátky.

Je ovšem jisté, že na zdůraznění a šíření vánočního poselství se podílejí i nevěřící, kteří to nedělají z přesvědčení, ale spíš jako tradici. Vánoční koledy znějí v obchodech i ve školách. Děti věřící i nevěřící nacvičují vánoční pásma, básně a koledy ve školkách a základních školách.

Vánoce

V církvích vánoční poselství je jasné. Zdůrazňuje se význam narození Ježíše, čtou se biblické vánoční příběhy. Vánoce jsou svátkem vtělení Boha v Ježíši. Křesťanství učí, že Bůh skrze Ježíše vstoupil do světa jako člověk, aby zvěstoval lidem lásku a milosrdenství.

Vánoční poselství římských papežů Urbi et Orbi (městu a světu) ze Svatopeterského náměstí ve Vatikánu se stalo dobrou tradicí. Vysílá se v přímém přenosu do mnoha zemí.

Co říká Evangelium podle Matouše o narození Ježíše?

- 18Narození Ježíše Krista se událo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena Josefovi, ale dříve než se sešli, shledalo se, že počala z Ducha svatého.
- 19Její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vystavit hanbě; proto se rozhodl propustit ji potají.
- 20Ale když pojal ten úmysl, hle, anděl Páně se mu zjevil ve snu a řekl:

Co řekl anděl Josefovi

- **20b** Ale když pojal ten úmysl, hle, anděl Páně se mu zjevil ve snu a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se přijmout Marii, svou manželku; neboť co v ní bylo počato, je z Ducha svatého.
- **21** Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů.“
- **22** To všechno se stalo, aby se splnilo, co řekl Hospodin ústy proroka:
- **23** „Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Immanuel,“ to jest přeloženo „Bůh s námi“.
- **24** Když se Josef probudil ze spánku, učinil, jak mu přikázal anděl Hospodinův, a přijal svou manželku k sobě.
- **25** Ale nežili spolu, dokud neporodila syna; a dal mu jméno Ježíš.

Druhý vánoční svátek, mučedník Štěpán

Druhý vánoční svátek je také svátkem prvního křesťanského mučedníka Štěpána, o němž jsme mluvili v kapitole o pronásledování křesťanů v samém počátku křesťanství.

Mučedník Štěpán je více připomínán v římskokatolické tradici, kde je světec.

Evangelíci mučedníka Štěpána samozřejmě připomínají, ale v liturgii druhého vánočního svátku se více vracejí k základnímu vánočnímu poselství. V některých sborech (kostelech) se tento svátek neslaví církevně, jinde tento den probíhají dětské vánoční besídky.

Epifanie - Zjevení Páně

- Svátek zjevení Páně se slaví 6. ledna. Tento den je známý jako Tři králové. V lidové tradici se odstrojují vánoční stromečky a končí doba vánoční. V církvi, zejména římskokatolické doba vánoční končí až neděli po Třech Králích, kdy se slaví svátek Křtu Páně.
- Následující neděle od Epifanie se v liturgii nazývají jako první po zjevení Páně, druhá po zjevení Páně atd. až do přechodu k velikonočnímu okruhu křesťanských svátků.
- Ve východní (pravoslavné) tradici se Epifanie slaví jako narození Páně, a je ekvivalentem Vánoc v západní tradici. Vlastně svátek zjevení Páně se začal slavit nejdříve na Východě na začátku třetího století po Kr. První zmínky pocházejí z egyptské Alexandrie.
- Traduje se, že podobně jako u Vánoc na Západě, i Epifanie byla původně pohanský svátek narození boha Eóna (bůh času a věčnosti).

Mudrci v Evangeliu podle Matouše (2. kapitola)

- 1Když se narodil Ježíš v judském Betlémě za dnů krále Heroda, hle, mudrci od východu se objevili v Jeruzalémě a ptali se:
- 2„Kde je ten právě narozený král Židů? Viděli jsme na východě jeho hvězdu a přišli jsme se mu poklonit.“
- 3Když to uslyšel Herodes, znepokojil se a s ním celý Jeruzalém;
- 4svolal proto všechny velekněze a zákoníky lidu a vyptával se jich, kde se má Mesiáš narodit.

Tři králové

Tři králové a mudrci z východu jsou totožné postavy. Pojem tři králové není biblický, ani počet a jména Kašpar, Melichar, Baltazar nejsou z Bible, to samé platí pro legendu, že jeden z nich, nazývaný Baltazar byl tmavé pleti.

Mudrci přinesli Ježíšovi dárky: zlato, kadidlo a myrhu. A zřejmě z počtu dárků vznikla legenda o třech mudrcích, tedy třech králích z Východu. Jako první tento počet zmínil církevní spisovatel Origenes v třetím století po Kr. O třech králích se začalo mluvit až v 6. století po Kr.

Velikonoční okruh

- Po několikáté neděli po Zjevení Páně nastává doba předpostní, kterou začíná velikonoční okruh. První neděli této doby se říká Septuagesima nebo devítník. Je to 9 nedělí nebo zjednodušeně 70 dní před Velikonocemi. Další neděle je Sexagesima (60 dní před Velikonocemi) a Quinquagesima (50 dní před Velikonocemi).
- Všimněme si, že tři neděle (týdny) za sebou postupně odpočítávají 70, 60, 50 dní, jako kdyby týden měl 10 dní. Je to přibližné počítání. Přesný počet dní je 63, 56 a 49. Po neděli Quinquagesima následuje popeleční středa. A začíná doba postní – 40 dní před Velikonocemi.
- V letošním roce (2019) popeleční středa vychází na 6. března.

Doba postní

- Neděle po popeleční středě je první postní, potom druhá postní, až pátá postní.
- Někde a zejména v evangelických církvích se tyto neděle nazývají Invocavit (invocavit me = povolal mě), Reminiscere (reminiscere miserationum tuarum = rozpomeň se na svoje slitování), Oculi (oculi mei semper ad Dominum = moje oči stále vyhlížejí Pána), Laetare (laetare Ierusalem = raduj se, Jeruzaléme), Judica (iudica me Deus = zjednej mi právo, Bože).
- Doba postní byla kdysi přísnější. Křesťané se postili tak, že měli jen jedno velké jídlo denně, hlavně nesměli jíst maso, ryby, vejce a mléčné výrobky. V současnosti se nejvíce postí na popeleční středu a na Velký pátek. Pro katolickou církev je půst závazný pro všechny členy od 14 do 60 let. Existuje i rozšířená postní zvyklost spočívající v odmítání masa každý pátek v roce.

Palmarum (Květná neděle)

- Neděle před Velikonocemi je Palmarum (Květná neděle). Připomíná se slavnostní vstup Ježíše do Jeruzaléma na oslu.
- Jak Evangelium podle Matouše popisuje událost připomínaná na květnou neděli (21. kapitola):
 - 1Když se přiblížili k Jeruzalému a přišli do Betfage na Olivové hoře, poslal Ježíš dva učedníky
 - 2a řekl jim: „Jděte do vesnice, která je před vámi, a hned naleznete přivázanou oslici a s ní oslátko. Odvažte je a přiveďte ke mně.
 - 3A kdyby vám někdo něco říkal, odpovězte: ‚Pán je potřebuje.‘ A ten člověk je hned pošle.“
 - 4To se stalo, aby se splnilo, co je řečeno ústy proroka:

Květná neděle

5,Povězte dceři siónské: Hle, král tvůj přichází k tobě, tichý a sedící na oslici, na oslátku té, která je podrobena jhu.'

6Učedníci šli a učinili, co jim Ježíš přikázal.

7Přivedli oslici i oslátko, položili na ně pláště a on se na ně posadil.

8A mohutný zástup prostíral na cestu své pláště, jiní odsekávali ratolesti stromů a stlali je na cestu.

9Zástupy, které šly před ním i za ním, volaly: „Hosanna Synu Davidovu! Požehnaný, který přichází ve jménu Hospodinově! Hosanna na výsostech!“

Květná neděle

5,Povězte dceři siónské: Hle, král tvůj přichází k tobě, tichý a sedící na oslici, na oslátku té, která je podrobena jhu.'

6Učedníci šli a učinili, co jim Ježíš přikázal.

7Přivedli oslici i oslátko, položili na ně pláště a on se na ně posadil.

8A mohutný zástup prostíral na cestu své pláště, jiní odsekávali ratolesti stromů a stlali je na cestu.

9Zástupy, které šly před ním i za ním, volaly: „Hosanna Synu Davidovu! Požehnaný, který přichází ve jménu Hospodinově! Hosanna na výsostech!“

- V Angole a zřejmě i v mnoha jiných afrických zemích Květná neděle je vedle Vánoc a díkůvzdání nejkrásnější a nejvíce připomínaný křesťanský svátek. Lidé zejména na venkově nosí na bohoslužbu palmové listy ozdobené květinami. Mají je pro sebe a pro ozdobu kostela.

Původ Velikonoc

Velikonoce jsou nejstaršími křesťanskými svátky. I když nemají fixní datum jako Vánoce, mají jasné kritérium stanovení jejich termínu. Jak jsme si jednou připomněli, Velikonoční neděle je neděle po prvním jarním úplňku.

Velikonoce byly původně svátkem sklizně ječmene. Později se začaly slavit jako svátek osvobození z egyptského otroctví. Z této události dostal svátek svůj hebrejský název Pesach (přejítí).

Pesach se stal nejvýznamnějším svátkem křesťanství ze shody okolností. Ježíš přišel do Jeruzaléma slavit Pesach, byl však zatčen, souzen, ukřižován, umřel a jak vyprávějí evangelia, po třech dnech byl vzkříšen.

Večeře Páně (eucharistie), kterou křesťané často slaví, je vzpomínkou na poslední večeři Ježíše se svými učedníky. Byla to slavnostní večeře v rámci oslav památky vyjití z Egypta.

Část velikonočního příběhu z Evangelia podle Matouše

- 1Když Ježíš dokončil všechna tato slova, řekl svým učedníkům:
- 2„Víte, že za dva dny budou velikonoce, a Syn člověka bude vydán, aby byl ukřižován.“
- 3Tehdy se sešli velekněží a starší lidu ve dvoře velekněze, který se jmenoval Kaifáš,
- 4a uradili se, že se Ježíše zmocní Istí a že ho zabijí.

...

- 14Tehdy šel jeden ze Dvanácti, jménem Jidáš Iškariotský, k velekněžím
- 15a řekl: „Co mi dáte? Já vám ho zradím.“ Oni mu určili třicet stříbrných.
- 16Od té chvíle hledal vhodnou příležitost, aby ho zradil.

(Matouš, 27. kapitola)

Svědectví Evangelia podle Matouše o přípravě slavnostní večeře

- 17Prvního dne o svátcích nekvašených chlebů přišli učedníci za Ježíšem a řekli: „Kde chceš, abychom ti připravili velikonoční večeři?“
- 18On je poslal do města k jistému člověku, aby mu řekli: „Mistr vzkazuje: Můj čas je blízko, u tebe budu jíst se svými učedníky velikonočního beránka.“
- 19Učedníci učinili, jak jim Ježíš nařídil, a připravili velikonočního beránka.
- 26Když jedli, vzal Ježíš chléb, požehnal, lámal a dával učedníkům se slovy: „Vezměte, jezte, toto jest mé tělo.“
- 27Pak vzal kalich, vzdal díky a podal jim ho se slovy: „Pijte z něho všichni.“
- 28Neboť toto jest má krev, která zpečetuje smlouvu a prolévá se za mnohé na odpuštění hříchů.
- 29Pravím vám, že již nebudu pít z tohoto plodu vinné révy až do toho dne, kdy budu s vámi pít kalich nový v království svého Otce.“

Ustanovení Večeře Páně (eucharistie) z Evangelia podle Matouše (26. kapitola)

- 26Když jedli, vzal Ježíš chléb, požehnal, lámal a dával učedníkům se slovy: „Vezměte, jezte, toto jest mé tělo.“
- 27Pak vzal kalich, vzdal díky a podal jim ho se slovy: „Pijte z něho všichni.“
- 28Neboť toto jest má krev, která zpečetňuje smlouvu a prolévá se za mnohé na odpuštění hříchů.
- 29Pravím vám, že již nebudu pít z tohoto plodu vinné révy až do toho dne, kdy budu s vámi pít kalich nový v království svého Otce.“

Ustanovení Večeře Páně (eucharistie) z Evangelia podle Lukáše (22. kapitola)

19Pak vzal chléb, vzdal díky, lámal a dával jim se slovy: „Toto jest mé tělo, které se za vás vydává. To činite na mou památku.“

20A právě tak, když bylo po večeři, vzal kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva zpečetěná mou krví, která se za vás prolévá.“

Tato událost, kdy Ježíš jedl poslední večeři se svými učedníky, se v liturgickém roce připomíná na Zelený čtvrtek, který bývá ve znamení čtení pašijních příběhů. Další zajímavost tohoto dne je, že Ježíš umyl svým učedníkům nohy. Ještě tentýž den večer Ježíše zatkli v Getsemanské zahradě.

Velký pátek

- Na Velký pátek Ježíše soudili, odsoudili a ukřižovali. Byli s ním ukřižováni dva zlodějové a Ježíš byl uprostřed nich. Ač nevinný byl odsouzen jako zločinec.
- Evangelia vyprávějí o velikonočních událostech velmi podrobně. Ví se i hodina, kdy Ježíš skonal.

34O třetí hodině zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eloi, Eloi, lema sabachtani?“, což přeloženo znamená: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“

35Když to uslyšeli, říkali někteří z těch, kdo stáli okolo: „Hle, volá Eliáše.“

36Kdosi pak odběhl, namočil houbu v octě, nabodl ji na prut a dával mu pít se slovy: „Počkejte, uvidíme, přijde-li ho Eliáš sejmout.“

37Ale Ježíš vydal mocný hlas a skonal.

(Evangelium podle Marka, 15. kapitola)

Bílá sobota

- Bílá sobota je mezičas, poklidná doba mezi ukřižováním, pohřbem a nalezením prázdného hrobu (vzkříšením).
- Ježíš byl pohřben v novém hrobě, který vytesal nějaký jeho doposud anonymní učedník Josef z Arimatie.

42A když už nastal večer – byl totiž den přípravy, předvečer soboty –

43přišel Josef z Arimatie, vážený člen rady, který také očekával království Boží, dodal si odvahy, vešel k Pilátovi a požádal o Ježíšovo tělo.

44Pilát se podivil, že Ježíš už zemřel; zavolal si setníka a zeptal se ho, je-li už dlouho mrtev.

45A když mu to setník potvrdil, daroval mrtvé tělo Josefovi.

46Ten koupil plátno, sňal Ježíše z kříže, zavinul ho do plátna a položil do hrobu, který byl vytesán ve skále, a ke vchodu do hrobu přivalil kámen.

(Evangelium podle Marka, 15. kapitola)

Bílá sobota

- Sobota, šabat, je sedmý den v týdnu, je den odpočínutí, v ten den se nic neděje. Nedělo se nic zvláštního ani o Velikonocích. Ježíš "si odpočíval" v hrobu a byl v podsvětí, jak zní ve vyznání víry.
- V bohoslužebné liturgii je sobota den ztišení a rozjímání. Bohoslužby jsou bez zvonů a bez varhan. Je to klid před druhou vrcholnou událostí velikonoční.
- Umíme si představit, kde byli v té době Ježíšovi učedníci a jiní jeho blízcí. Byli vystrašení a zalezlí.
- Ženy byly odvážnější. O učednících čteme, že se rozprchli po Ježíšově zatčení. Při ukřižování se ženy z Ježíšova doprovodu dívaly zpovzdálí. Nakonec i viděly, kde bylo uložené Ježíšovo tělo.

Velikonoční neděle

- Tento ve skutečnosti první den v týdnu, se slaví jako den vzkříšení, den vítězství dobra nad zlem, života nad smrtí, lásky nad nenávistí, pravdy nad lží, naděje nad zoufalstvím.

Jak o tom vypráví Bible?

1Když uplynula sobota, Marie z Magdaly, Marie, matka Jakubova, a Salome nakoupily vonné masti, aby ho šly pomazat.

2Brzy ráno prvního dne po sobotě, sotva vyšlo slunce, šly k hrobu.

3Říkaly si mezi sebou: „Kdo nám odvalí kámen od vchodu do hrobu?“

4Ale když vzhlédly, viděly, že kámen je odvalen; a byl velmi veliký.

5Vstoupily do hrobu a uviděly mládence, který seděl po pravé straně a měl na sobě bílé roucho; i zděsily se.

(Evangelium podle Marka, 16. kapitola)

Velikonoční neděle – den vzkříšení

Velikonoční neděle je velký sváteční den, největší v celém křesťanství, které slaví velké vítězství. Boží Syn a spasitel nebyl přemožen, nýbrž on přemohl zlo a smrt. Přináší lidem naději, že smrt nemá poslední slovo.

1Když uplynula sobota, Marie z Magdaly, Marie, matka Jakubova, a Salome nakoupily vonné masti, aby ho šly pomazat.

2Brzy ráno prvního dne po sobotě, sotva vyšlo slunce, šly k hrobu.

3Říkaly si mezi sebou: „Kdo nám odvalí kámen od vchodu do hrobu?“

4Ale když vzhledly, viděly, že kámen je odvalen; a byl velmi veliký.

5Vstoupily do hrobu a uviděly mládence, který seděl po pravé straně a měl na sobě bílé roucho; i zděsily se.

(Evangelium podle Marka, 16. kapitola)

Nanebevzetí

Ježíšovo nanebevzetí se slaví 40 dní po Velikonocích. Je tomu tak na základě biblického svědectví.

1 První knihu, Theofile, jsem napsal o všem, co Ježíš činil a učil od samého počátku

2 až do dne, kdy v Duchu svatém přikázal svým vyvoleným apoštolům, jak si mají počínat, a byl přijat k Bohu;

3 jim také po svém umučení mnoha způsoby prokázal, že žije, po čtyřicet dní se jim dával spatřit a učil je o království Božím. (Skutky apoštolů, 1. kapitola)

Tento svátek se v církvi ustálil až od 4. století, ale bývá opomíjen, jeho nevýhoda je, že nespadá na neděli.

Nanebevzetí

Tento svátek se v církvi ustálil až od 4. století, ale v některých křesťanských kruzích bývá opomíjen, jeho nevýhoda je, že nespadá na neděli.

7Řekl jim: „Není vaše věc znát čas a lhůtu, kterou si Otec ponechal ve své moci;

8ale dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.“

9Po těch slovech byl před jejich zraky vzat vzhůru a oblak jim ho zastřel.

10A když upřeně hleděli k nebi za ním, jak odchází, hle, stáli vedle nich dva muži v bílém rouchu

11a řekli: „Muži z Galileje, co tu stojíte a hledíte k nebi? Tento Ježíš, který byl od vás vzat do nebe, znovu přijde právě tak, jak jste ho viděli odcházet.“ (Skutky apoštolů, 1. kapitola)

Svatodušní svátek

Svatodušní svátek – Letnice - se slaví padesát dní po Velikonocích, deset dní po nanebevzetí. Je třetí nejvýznamnější křesťanský svátek vedle velikonočního a vánočního svátku. Slaví se seslání Ducha svatého, kterého Ježíš slíbil svým věrným.

4Když s nimi byl u stolu, nařídil jim, aby neodcházeli z Jeruzaléma: „Čekejte, až se splní Otcovo zaslíbení, o němž jste ode mne slyšeli.

5Jan křtil vodou, vy však budete pokřtěni Duchem svatým, až uplyne těchto několik dní.“

6Ti, kteří byli s ním, se ho ptali: „Pane, už v tomto čase chceš obnovit království pro Izrael?“

7Řekl jim: „Není vaše věc znát čas a lhůtu, kterou si Otec ponechal ve své moci;

8ale dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.“ (Skutky apoštolů, 1. kapitola)

Neděle svaté Trojice (Trinitatis)

Neděle nejsvětější Trojice se slaví v následující neděli po Letnicích. Příchod Ducha svatého kompletuje Boží Trojici. Bůh, jak učí křesťanství, je Otec, Syn a Duch svatý.

Učení o Boží Trojici je základním, ale také složitým křesťanským dogmatem. Jeden Bůh ve třech osobách, nebo tři bohové v jedné osobě?

Touto nedělí končí hlavní křesťanské svátky, následují neděle v mezidobí (katolická tradice). V evangelické tradice se používá pojem neděle po Trojici. Bývají očíslované (první neděle po Trojici, druhá neděle po Trojici...) až do poslední neděle církevního roku, před první adventní nedělí. Tím se uzavírá cyklus církevního liturgického roku.

Svátky v mezidobí

V mezidobí je také hodně svátků, ale jsou méně známé a neslaví se v celém křesťanství. Deset dní po Letnicích a pouhé čtyři dny po svátku Nejsvětější Trojici je slavnost Božího těla – oficiální název Slavnost Těla a Krve Páně.

24. června se slaví Narození sv. Jana Křtitele, půl roku před Vánocemi. Má to souvislost s jinou teorií o vzniku Vánoc (zimní slunovrat - letní slunovrat).

V České republice jsou dva důležité termíny v mezidobí, 5. července – Cyril a Metoděj (slaví hlavně katolíci), 6. července (památka upálení M. J. Husa – připomínají ji hlavně husité a evangelíci).

15. srpna – Slavnost Nanebevzetí Panny Marie.

Svátek Díkůvzdání za úrodu – nemá zafixovaný termín, slaví se v některou neděli v říjnu nebo listopadu.

Svátky v mezidobí

31. října se slaví jako den reformace. Slaví ho hlavně evangelické církve. To je den, kdy reformátor Martin Luther přibil své teze na dveře Kostela v Wittenbergu v roce 1517.

V ten samý den slaví Irové, Skotové a jejich potomci v Americe Halloween.

1. listopadu je slavnost všech svatých a 2. listopadu jsou dušičky – vzpomínka na všechny zemřelé věrné.

Tímto uzavíráme tuto kapitolu, aniž bychom vyčerpali všechny svátky.

Nejčastější křesťanský svátek v roce

Víte, který svátek je nejčastější?
A víte, proč ho křesťané slaví?

Neděle

- Nejčastějším a nejrozšířenějším křesťanským svátkem je neděle. I když jsme si zvykli chápat neděli jako součást víkendu (week-end) – konce týdne, je to ve skutečnosti první den v týdnu.
- Křesťané ho slaví bohoslužebně, protože je to den vzkříšení:

1Když uplynula sobota, Marie z Magdaly, Marie, matka Jakubova, a Salome nakoupily vonné masti, aby ho šly pomazat.

2Brzy ráno prvního dne po sobotě, sotva vyšlo slunce, šly k hrobu. (Evangelium podle Marka, 28. kapitola)

Ten den šly ženy k hrobu a zjistily, že Ježíš žije.

Ale např. Adventisté sedmého dne se schází v sobotu, protože zachovávají původní den odpočinku. Tímto uzavíráme tuto kapitolu, aniž bychom vyčerpali všechny svátky.